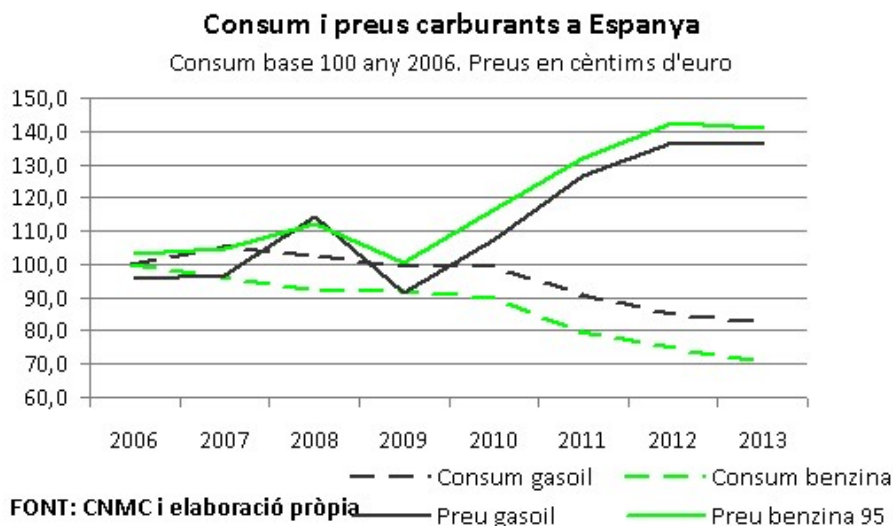

Ens hi fixem prou a l'hora d'omplir el dipòsit del nostre vehicle?

La compra de combustibles per al transport privat és una de les principals despeses familiars a Espanya, segons la darrera enquesta de pressupostos familiars publicada aquests mes de juny.

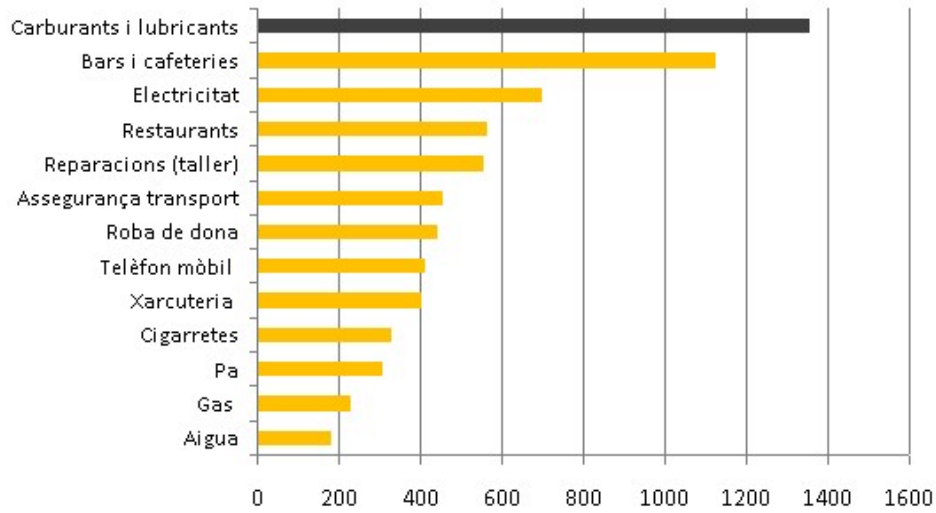
En efecte, segons aquesta font, cada llar va gastar 1.350 euros en combustibles l'any 2013, xifra equivalent al 5% del total de la despesa familiar, proporció que, a més, s'ha mostrat lleugerament creixent malgrat el descens continuat del consum. Lògicament, les fortes alces de preus han determinat aquesta evolució. En efecte, des de l'any 2006 i fins al 2013, els preus dels carburants han augmentat un 42,5% en el cas del gasoil i un 36,4% en el de la gasolina, mentre que els consums han caigut respectivament un 17,8% i un 29,1%.

La despesa familiar en carburants és molt superior a la major part de despeses domèstiques, com la despesa en bars i cafeteries, el consum domèstic d'electricitat o la realitzada en restaurants. Únicament la despesa imputada a l'ús de l'habitatge principal és superior a la despesa en combustibles d'automoció.

Principals despeses a les llars espanyoles (*)

Any 2013. Euros per llar i any

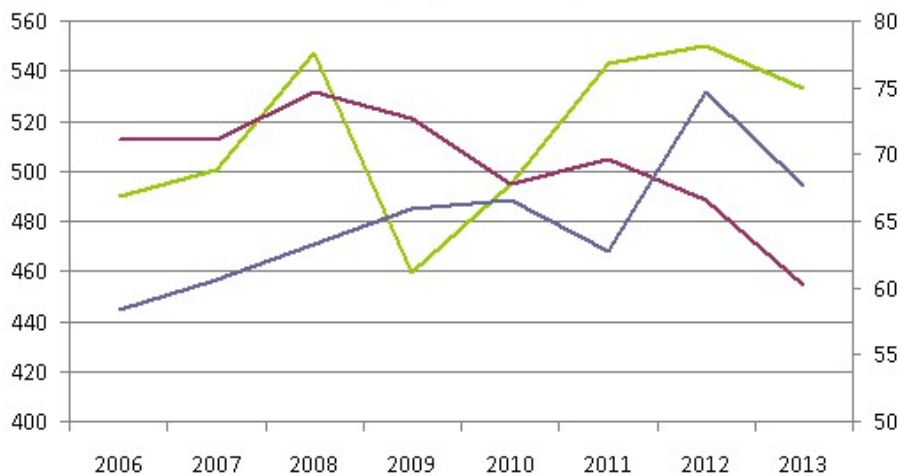

NOTA: (*) Excepte habitatge
 FONT: INE i elaboració pròpia

D'altra banda, la despesa en combustibles d'automoció, també segons aquestes dades de l'Institut Nacional d'Estadística, va ser també molt superior al conjunt de despeses relacionades amb el transport habitual propi de la mobilitat quotidiana, és a dir, l'import total gastat en metro, autobús, taxi o ferrocarrils de rodalies. Així, l'any 2013, cada persona va destinar 533 euros a la compra de benzina o gasoil i només 68 a la resta del transport personal (trens de llarga distància, transport marítim i aeri no es contempen en aquesta xifra).

Despesa de les famílies en partides de transport

Euros per persona i any

FONT: INE i elaboració pròpia

- Carburants
- Assegurances
- Transport públic metropolità (escala dreta)

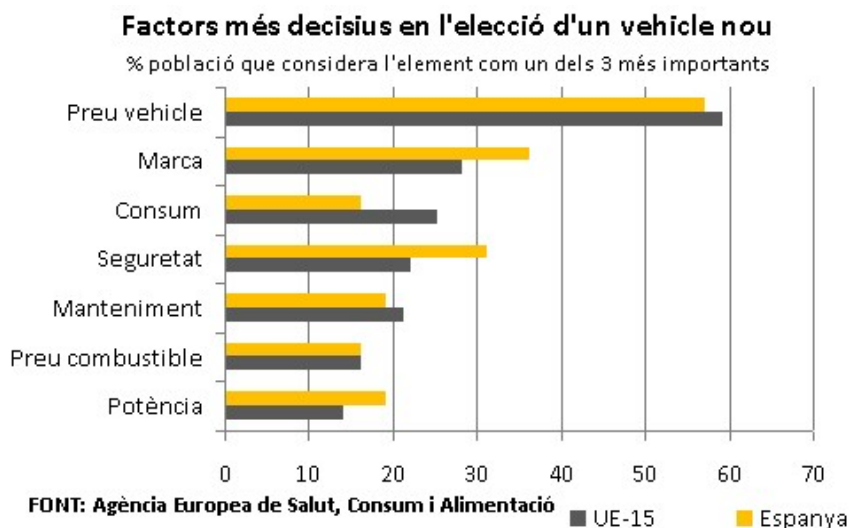
Des d'aquest punt de vista, doncs, la decisió de comprar combustibles apareix com a molt rellevant per a les famílies espanyoles en la mesura en què una compra intel·ligent pot comportar un estalvi significatiu dins la renda familiar. La qüestió és si el consumidor espanyol actua conseqüentment davant un panorama caracteritzat, segons apunten altres continguts d'aquest número de la Mobinews, per notables diferències de preus entre estacions de servei.

Un informe recent publicat per l'Agència Europea de Consum, Salut i Alimentació sobre l'actitud del consumidor davant la compra de combustibles a la Unió Europea revela alguns fets significatius sobre com els ciutadans europeus i, per tant, també els espanyols es comporten davant d'aquest aspecte tan comú a la nostra vida quotidiana.

És important el consum de combustible en la tria del cotxe?

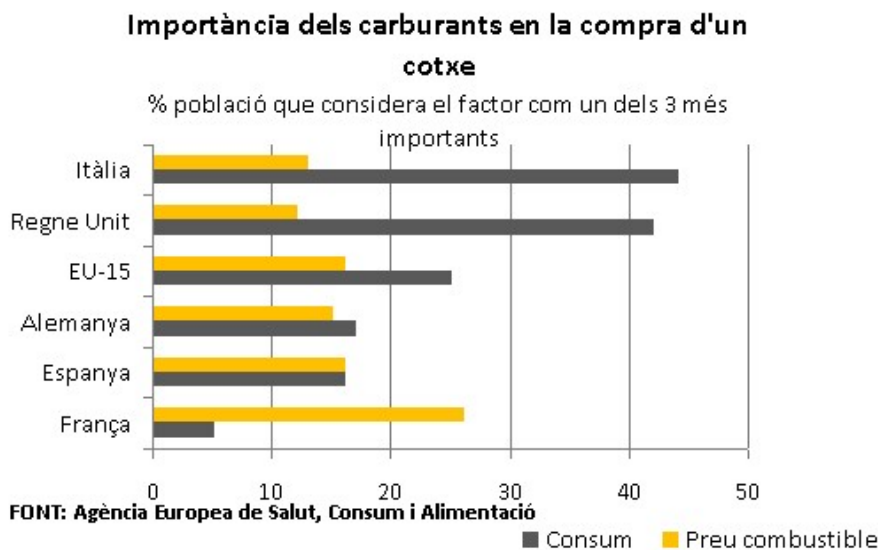
D'entrada, aquest estudi indaga si els factors vinculats a la despesa en combustible del vehicle, és a dir, el consum per quilòmetre i el preu del combustible, són més o menys rellevants a l'hora d'escollir el model a adquirir.

Les dades mostren com els compradors de vehicles a la UE-15 (en aquest grup no es compten els països de les darreres ampliacions) semblen guiar-se més pel consum que pel preu del combustible a l'hora d'escollir el vehicle. De fet, el consum es menciona com a tercer factor més rellevant després del preu del vehicle i la marca. En canvi, el preu del combustible no apareix com a especialment rellevant ja que només el 16% dels enquestats el valoren com un dels tres factors més importants.

En el cas espanyol, els elements vinculats a la despesa en combustible no es consideren majoritàriament com els de més pes específic important a l'hora d'escollir el vehicle. De fet, per escollir el cotxe nou a Espanya el consumidor es guia en primer lloc pel preu del vehicle, en segon lloc per la marca i en tercera instància per la seva seguretat aparent. A continuació apareix la potència i, finalment i per aquest ordre, el consum i el preu del combustible.

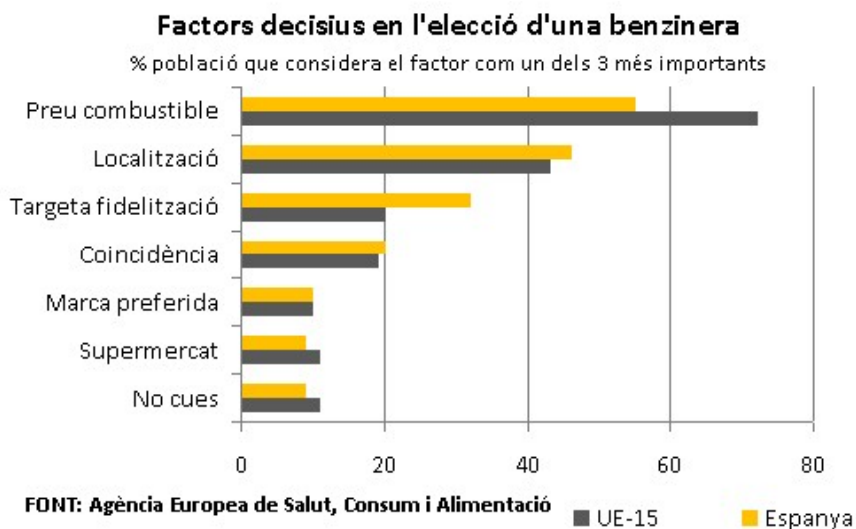
L'opinió dels consumidors espanyols contrasta amb la d'altres ciutadans europeus, en particular en la qüestió de la despesa de combustible. En efecte, mentre a Itàlia o el Regne Unit més del 40% dels ciutadans consideren el consum de combustible un dels tres factors més rellevants a l'hora de prendre una decisió sobre quin vehicle cal comprar, a Espanya aquesta proporció queda en el 16% i en el 25% de mitjana de la zona euro.

Els resultats són diferents si ens atenem a la rellevància dels preus. Així, els francesos semblen molt més preocupats que la resta de ciutadans de la zona euro pel preu dels combustibles, molt més que els italians i els britànics, que apareixen com a més pragmàtics. En efecte, aquests accepten com a fet rellevant el consum mentre que el preu és considerat com un imponderable. D'alguna manera, doncs, el britànic i l'italià ajusten la despesa en allò que poden controlar a diferència dels francesos. Pels espanyols, la situació és idèntica a la mitjana de la zona euro, és a dir, d'una preocupació més aviat modesta pel preu.

Quins factors determinen l'elecció de la benzinera?

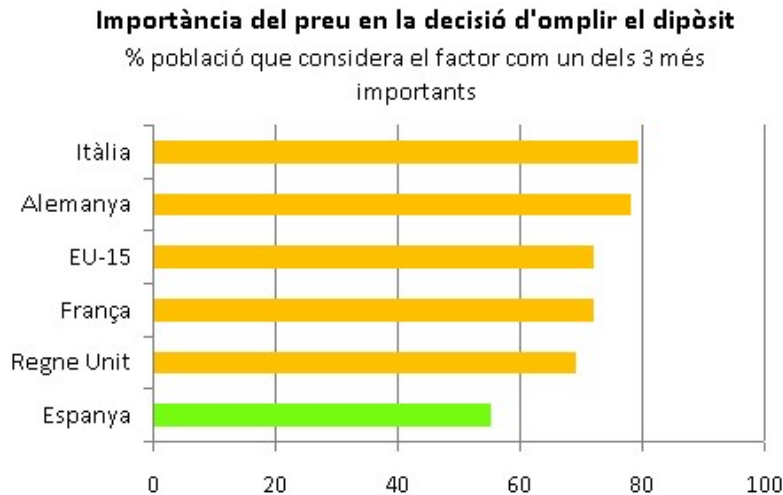
Els factors principals que determinen l'elecció de la benzinera a l'hora del subministrament són molt comuns als principals països de la Unió Europea, i en particular als de la zona euro. El preu del combustible, la localització de la benzinera, les polítiques de fidelització o la coincidència entre la necessitat de reposar combustible i trobar una benzinera són els més citats pels ciutadans. Molt més, i amb diferència, que la marca, la qualitat del servei, la inexistència de cues o l'oferta de serveis complementaris.

Malgrat tot, entre aquesta homogeneïtat sorprenen les fortes diferències entre països a l'hora de valorar els diferents motius que fan triar una gasolinera o una altra. En efecte, en el cas del factor preu, el 72% dels ciutadans de la UE-15 creuen que és un dels tres factors més importants a l'hora d'omplir el dipòsit. Aquest percentatge arriba al 79% a Itàlia o al 78% a Alemanya. En canvi, a Espanya el preu, tot i ser una prioritat, no sembla compartida per una proporció tan àmplia de la població, ja que únicament un 55% dels enquestats situen aquest element com un dels tres més importants.

A Espanya, el factor localització, és a dir, la proximitat al domicili o al lloc de treball, pesa en la decisió de manera similar a la mitjana europea. En canvi, el fet de disposar de polítiques de fidelització sembla que crida més l'atenció de la població al nostre país que en altres del nostre entorn. En efecte, fins a un 32% de ciutadans espanyols destaquen aquest factor com un dels tres més importants en l'elecció de la benzinera,

proporció molt més alta que la de la zona euro (20%) però clarament inferior a la registrada al Regne Unit (38%).

FONT: Agència Europea de Salut, Consum i Alimentació

En darrer terme, la coincidència, és a dir, posar benzina en el moment en què es necessita amb independència dels altres factors resulta ser tan habitual a Espanya com al conjunt de països de la zona euro, tot i que a certs països com Itàlia o França, el factor coincidència és esmentat per poc més del 10% de la població. En el cas francès, la forta tendència a utilitzar les benzineres de les grans superfícies comercials, o a Itàlia la importància de posar combustible al millor preu fan baixar la proporció de les entrades a les benzineres “casuals”.

Què ens porta a omplir el dipòsit de combustible?

Els motius que ens impulsen a posar benzina són també força comuns a Europa. Per norma general, omplim el dipòsit de combustible quan està buit o pràcticament buit. Aquest és el motiu majoritari que duu els europeus a la benzinera, excepte en el cas alemany, en què és el preu el factor determinant. El 46% dels alemanys declara posar benzina quan veu un preu adequat, mentre que en el cas espanyol aquesta proporció és únicament del 8%.

FONT: Agència Europea de Salut, Consum i Alimentació

De fet, un 54% dels conductors espanyols declaren que majoritàriament posen benzina quan tenen el dipòsit buit, un 30% quan els resulta còmode (per preu, situació o qualsevol altra circumstància), un 8% quan veu un preu convenient, un 6% quan té diners per pagar la operació i un 4% un dia fix a la setmana.

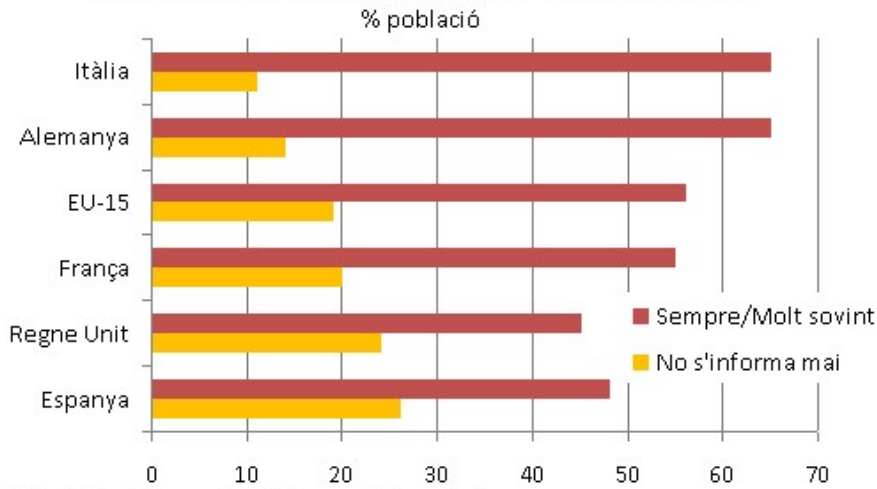
Posar combustible en època de crisi: un repte per al consumidor

Hem vist fins ara que el consumidor espanyol, almenys en relació amb els països més similars del nostre entorn, es preocupa menys del consum de combustibles del vehicle a l'hora de triar-lo, mostra menys atenció als preus dels combustibles i posa benzina quan la necessitat urgeix, bàsicament quan el dipòsit està buit. Realment, un comportament menys racional que el de molts dels nostres conciutadans europeus, que probablement té repercussions directes sobre l'economia familiar.

Més enllà de la compra d'impuls determinada per la necessitat o no guiada preferentment pel preu, una millora de la racionalitat passaria per millorar la informació sobre els preus dels combustibles a les diferents estacions de servei.

El fet, però, és que el ciutadà espanyol és el que amb menys freqüència s'informa del preu dels combustibles en el context europeu. Un 26% de la població espanyola declara no informar-se mai dels preus dels combustibles, davant del 19% a la UE-15 o de l'11% a Itàlia.

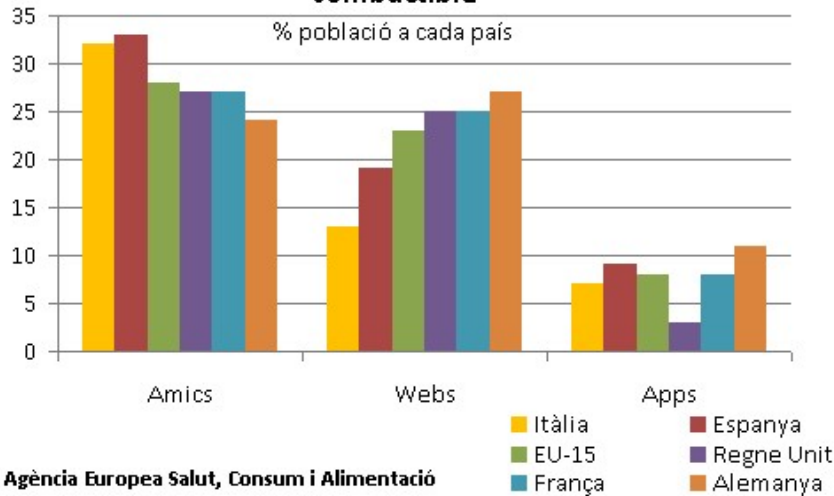
Informació prèvia sobre els preus del combustible

FONT: Agència Europea Salut, Consum i Alimentació

Els instruments per estar informats existeixen, tanmateix són encara poc utilitzats tant a Europa com a Espanya. La major part de la població s'informa dels preus passant al costat de les benzineres o bé, encara que en menor mesura, per recomanacions d'amics o familiars. Són relativament pocs els que s'informen a través de webs o d'aplicacions de telefonia mòbil. A Espanya, només el 19% de la població declara informar-se dels preus dels combustibles a través de webs, percentatge inferior a la mitjana de la UE-15, mentre que la població que s'informa a través d'aplicacions mòbils és del 9%.

Canal d'informació prèvia sobre els preus del combustible

FONT: Agència Europea Salut, Consum i Alimentació

Vistes les circumstàncies, sembla molt plausible millorar l'actitud dels conductors respecte a la compra de combustible en qüestions tan rellevants com el preu. Una

utilització correcta de la informació disponible i una prioritització del preu com a element de decisió suposaria estalvis importants per a la majoria de famílies. Tot això sense tenir en compte altres decisions que afecten el model de consum de combustibles, com poden ser la naturalesa més o menys ecològica dels carburants o la seva eficiència en termes de rendiment. Aquestes, però, són qüestions avui en dia força allunyades de les motivacions que incideixen en la manera d'omplir el dipòsit però que, indubtablement, també s'hauran d'incorporar com a criteris de decisió mes enllà dels raonaments purament econòmics.